

HÁZIORVOSI ÉS JÁRÓBETEG-SZAKORVOSI MIKROBIOLÓGIAI GYORSDIAGNOSZTIKA

I. KÖTET

BAKTERIÁLIS FERTŐZÉSEK DIAGNOSZTIKÁJA

ÍRTA:

ROZGONYI FERENC

Első kiadás

HOM-IR Házi Orvosi Mikrobiológiai Rendszer
Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.
Debrecen, 1994.

TARTALOMJEGYZÉK

ELŐSZÓ	5
I. Rész – FERTŐZÉSEK, RENDELŐI MUNKA	7
BŐR- ÉS SEBGENNYEDÉSEK	9
A bőr normál baktériumflórája	9
Fertőzés mechanizmusai	9
A fertőzés pathogenesis	10
Bakteriológiai vizsgálati anyagvétel	16
Bakteriológiai anyagvétel technikája	18
A bakteriológiai leletek értelmezése	20
SZEMFERTŐZÉSEK	25
A szem normál baktériumflórája	25
Mintavétel bakteriális vizsgálatra	26
Antibakteriális terápia irányelvei ismert kórokozók esetében	27
LÉGÚTI FERTŐZÉSEK	31
A légutak normál baktériumflórája	31
Légúti fertőzések patomechanizmusa és pathogenesis	32
Otitis media acuta (OMA)	33
Bakteriológiai anyagvétel	38
A bakteriológiai leletek értelmezése	38
Otitis media chronica (OMC)	39
Vizsgálati anyagvétel technikája	39
A bakteriológiai leletek értelmezése	41
Sinusitis acuta és chronica	41
Rhinitis, rhinopharyngitis	42
A bakteriológiai leletek értelmezése	42
Tonsillitis follicularis acuta és chronica	43
Bakteriológiai anyagvétel	44
Streptococcus pharyngitis	44
Bakteriológiai vizsgálati anyagvétel	44
A bakteriológiai leletek értelmezése	46
Bakteriális acut epiglottitis	48
Acut necrotizáló ulceratív tonsillitis	48
Bronchitis acuta és chronica	49
Bakteriológiai vizsgálati anyagvétel	49

Laboratóriumi munka	50
Előzetes mikroszkópos vizsgálat	50
Végleges mikroszkópos vizsgálat	50
Tenyésztés	50
Identifikálás	50
Antibiotikum érzékenység meghatározás	51
Szerológiai azonosítás	51
A bakteriológiai leletek értelmezése	51
Légúti fertőzések antibakteriális kezelés irányelvei	56
Terápiás megjegyzés	56
HÚGYÚTI FERTŐZÉSEK	59
Klinikai jelentőség	59
Megjelenési formák	59
Pyuria	59
„Steril” pyuria	59
Szignifikáns bakteriuria	59
Asymptomás bakteriuria	60
Symptomás abacteriuria	60
Cystitis	60
Pyelonephritis	60
Reinfectio	60
Relapsus	60
A húgyúti fertőzések pathomechanizmusa	60
A húgyúti fertőzéseket elősegítő tényezők	61
A húgyúti fertőzések pathogenesis	61
Baktériumtenyésztés indikációi	62
Bakteriológiai diagnózis felállítása	62
Az uri/urokultúrák gyakorlati előnyei	64
Bakteriológiai vizeletvételhez szükséges kellékek felnőtteknél	65
Vizeletvétel felnőttektől és szobatiszta gyermekektől	65
Középsugár vizeletminta vétele	65
Bakteriológiai vizeletvételhez szükséges kellékek csecsemőknél	67
Vizeletvétel csecsemőktől	67
Vizeletvétel szobatiszta, de csak bilibe vizelő kisdedeiktől	68
Vizeletvétel húgycső katéterrel	68
Vizeletvétel állandó húgycsőkatéterből	68
A tenyésztési eredmények értékelése	68
Bacteriuria	69
A bakteriológiai leletek információ tartalma	69
Húgyúti fertőzések antibakteriális kezelésének általános irányelvei	76
SZEXUÁLIS FERTŐZÉSEK	79
Gonorrhoeás urethritis	79
A bakteriológiai vizsgálatokhoz szükséges kellékek	79
A beteg felkészítése a mintavételre	80
Bakteriológiai anyagvétel férfi húgycsőből	82
Bakteriológiai anyagvétel női húgycsőből	82

A bakteriológiai leletek értelmezése	82
Chlamydia-sis=nem gonorrhoeás urethritis	85
Vizsgálati anyagvétel a húgycsóból	88
Preparátumkészítés	89
A bakteriológiai leletek értelmezése	90
NŐGYÓGYÁSZATI FERTŐZÉSEK	95
A hüvely normál baktérium flórája	95
A fertőzéseket befolyásoló tényezők	96
A fertőzések pathomechanizmusa	96
A fertőzések pathogenesis	97
A mikrobiológiai diagnózis indikációi	97
A bakteriológiai diagnózishoz szükséges kellékek	98
Bakteriológiai mintavétel	98
Candidiasis vagy candidosis	99
A bakteriológiai leletek értelmezése	99
Gonorrhoea	100
Chlamydia fertőzés	100
Vizsgálati anyagvétel a cervixből	100
Ureaplasma urealyticum és Mycoplasma hominis fertőzés	100
Vizsgálati anyagvétel a cervixből	101
A bakteriológiai leletek értelmezése	101
Toxikus Shock Syndroma (TSS)	103
B-csoportú Streptococcus fertőzés	104
Vizsgálati anyagvétel	106
A bakteriológiai leletek értelmezése	106
Nőgyógyászati fertőzések antibakteriális kezelésének irányelvei	107
BACTERIAEMIA, SEPSIS, ENDOCARDITIS ÉS MENINGITIS	111
Bacteraemia	111
Endocarditis	111
Sepsis	111
Meningitis	111
A bacteraemia, sepsis, meningitis kialakulási módjai	111
Microbiológiai diagnózis	112
A hemokultúrák alkalmazásának általános irányelvei	113
A hemokultúravétel technikai és mikrobiológiai szabályai	113
A vérvétel idejének megválasztása	113
A vérvétel helyének megválasztása	117
A véna kiválasztása	117
Az át- és felülfertőződés megakadályozása	117
Az eszközök előkészítése	117
A hemokultúra palack előkészítése vérvételhez	117
Bőrfertőtlenítés	117
A fertőtlenítés eredményének szavatolása	122
Vérvétel a hemokultúra palackba	122
A bakteriológiai leletek értelmezése	122
ANTIBAKTERIÁLIS SZEREK	131

Az antibakteriális kezelés általános irányelvei	131
Antibakteriális szerek hatásmechanizmusai	132
Házi orvosok által felírható antibakteriális szerek kölcsönhatásai	133
Az antibakteriális szerek kölcsönhatásai	137
II. rész	139
LABORATÓRIUMI MUNKA	139
Vizsgálatra való alkalmasság megállapítása és előkészítés	139
A vizsgálat iktatása	139
Mikroszkópos morfológiai vizsgálat	139
Festések	140
Gram-festés	140
Neisser-féle festés	140
Ziehl-Neelsen festés	141
Giemsa-festés	141
A mikroszkópos vizsgálat információ tartalma	141
Tenyésztés	143
Csíraszám	145
Előzetes antibiotikum érzékenységi vizsgálat	145
Biokémiai tulajdonságok és aktivitások meghatározása	145
Szerológiai azonosítás	161
A fertőző ágens kimutatása és azonosítása	161
A fertőzöttség, védettség, allergia megállapítása	163
Az antibiotikum-érzékenység meghatározása	165
Korongdiffúziós teszt	169
A korongdiffúziós teszt eredményét befolyásoló tényezők	171
Referens baktérium törzsek	171
Sorozathígításos módszerek	171
A sorozathígítás alkalmazásának jelenlegi indikációi	177
Fertőtlenítő szerek iránti érzékenység meghatározása	177
A kórokozó járványügyi azonosítása	177
A végleges mikrobiológiai lelet kiadása	177
A bakteriológiai lelet értelmezése	177
Irodalom	178